

PRŮBĚŽNÁ PEDAGOGICKÁ PRAXE

1. Reflektivní seminář

Cíl průběžné pedagogické praxe

Rozvíjet komunikační dovednosti studentů a jejich schopnost reflektovat vlastní kvality, uvědomit si a případně revidovat své postoje k budoucí profesi a postupně přebírat zodpovědnost za vlastní proces učení.

Organizační pokyny

Praxe v mateřských školách

- ▶ Probíhá jednou týdně - ve středu nebo ve čtvrtek v MŠ dle rozpisu praxí - od **3.3. do 19.5. 2021**
- ▶ V MŠ je student **2 hodiny** - od 8:00 do 10:00, čas do 10:50 je určen pro přepravu z MŠ.
- ▶ Na závěr každé návštěvy v MŠ by měl proběhnout rozhovor s provázející učitelkou - **reflexe**.
- ▶ Student si s provázející učitelkou domluví způsob jakým se bude průběžně dopředu seznamovat s plány a cíli vzdělávání.

Reflektivní semináře

Probíhají ONLINE v určených termínech:

- ▶ Út 2. 3. 14:00--17:50
- ▶ Út 13. 4. 14:00--17:50
- ▶ Út 11. 5. 14:00--17:50

Na reflektivní semináře si studenti vždy přinesou s sebou **Deník praxe**.

Úkoly pro praxi:

- ▶ Zjistit, jaká dokumentace je vedena v mateřské škole i v rámci třídy, pořídit kopie, výpisy.
- ▶ Zaznamenat různé druhy interakcí a komunikace učitelů s dětmi do deníku praxe.
- ▶ Sledovat interakce i dalších učitelů s dětmi.
- ▶ Sledovat případnou komunikaci učitelů s rodiči (rozhovory, informace na nástěnkách, atd.)
- ▶ Dle možností se případně zúčastnit pedagogické rady, akce školy a navštívit mateřskou školu v odpoledních hodinách.

Požadavky na zápočet

- ▶ 100% účast na pedagogických praxích mateřských školách, popřípadě náhradní způsob plnění praxí:
 - ▶ dobrovolnická činnost v rozsahu 24 hodin
 - ▶ účast na distanční výuce v zapsané MŠ
 - ▶ splnění náhradních úkolů v době uzavření MŠ
- ▶ Hodnocení praxe s potvrzením o docházce (viz Hodnotící formulář).
- ▶ Ukázka deníku praxe.

Zápočet proběhne při skupinové reflexi (cca 6 studentů) hodnotících formulářů, deníků praxe, pozorovacích archů a dalších postřehů z praxe.

Deník praxe

- ▶ Postřehy, poznámky z praxe.
- ▶ Dokumenty pořízené v mateřské škole (plány, pracovní listy, ŠVP...).
- ▶ Záznamy interakcí a z pozorování.
- ▶ Cokoliv dalšího, vztahujícího se k praxi.

Komunikace v předškolním vzdělávání

Základním postojem pro vztahy i výchovu je respekt a partnerský přístup k dětem (jen s respektem můžeme děti učit respektu). Znamená to chovat se a komunikovat s dětmi jako s dospělými, kterých si vážíme a které respektujeme.

Efektivní komunikace

- ▶ Mluvit o chování, problému, nikoli o osobě
- ▶ Zaměřit se na „tady a teď“, to znamená nevracet se k minulosti (ty pořád..., ty nikdy...), ale ani neodhadovat budoucnost (co z tebe vyrostete?).
- ▶ Říkat dítěti, co má nebo může dělat, nikoli co nemá, nesmí.
- ▶ Přibírat děti ke spoluúčasti na řešení (neřešit všechno sami).

Skupinová práce - doplňte věty

Dostává-li se dítěti uznání, naučí se

Dítě, které žije v nepřátelském prostředí, se naučí

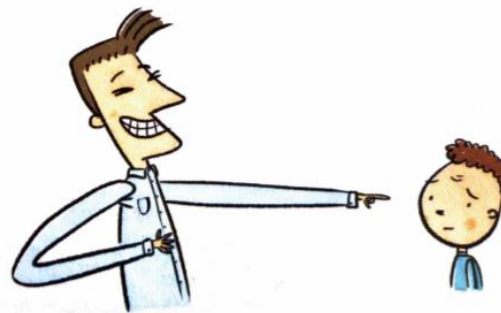
Žije-li dítě v tolerantním prostředí, naučí se

Je-li dítě kritizováno, naučí se

Je-li dítě chváleno, naučí se

Dítě, které je zesměšňováno, se naučí

Komunikační dovednosti v profesních kompetencích

V Rámci profesních kvalit učitele jsou vyjádřeny v podobě **kritérií kvality** v osmi oblastech:

1. Plánování vzdělávací nabídky
2. Prostředí pro učení
3. Procesy učení
4. Hodnocení vzdělávacích pokroků dětí
5. Reflexe vzdělávání
6. Rozvoj školy a spolupráce s kolegy
7. Spolupráce s rodiči a širší veřejností
8. Profesní rozvoj učitele

2.1 vytváří prostředí vzájemné úcty a respektu

- ▶ je ke každému dítěti zdvořilý a důsledně vyžaduje od dětí, aby byly zdvořilé vůči sobě navzájem, vyhýbá se ironii;
- ▶ dává prostor k vyjádření vlastních zkušeností, názorů a představ dětí;
- ▶ projevuje vstřícnost, vřelost, zájem a respekt každému dítěti.

Učitel jde dítěti příkladem v chování a jednání. Měl by tedy být sám vzorem respektujícího chování (Kopřiva et al., 2008). Používá popisný jazyk, který dětem umožňuje lepší orientaci v sobě, ale i v prostředí celé třídy. V jeho komunikaci nepřevládají jeho názory, zkušenosti a požadavky na děti, ale naopak častěji se obrací na děti s dotazy na jejich názory a zkušenosti. Využívá aktivní naslouchání a pozitivní neverbální komunikaci (úsměv), projevuje zájem o děti.

2.3 vyjadřuje dětem důvěru a pozitivní očekávání, podporuje jejich sebedůvěru:

- ▶ staví na silných stránkách dítěte;
- ▶ vytváří situace, ve kterých může dítě prožít úspěch, podporuje snahu dítěte, povzbuzuje ho („Zkus to ještě jednou, už jsi blízko, to dokážeš, neboj se...“).

V souladu s RVP PV „podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků“. Zaměřuje se na silné stránky, tzn. oceňuje, co se dítěti již podařilo a neupozorňuje na to, co se dítěti nedaří. Využívá děti, které mají větší zkušenosti nebo se jim daří některé činnosti víc k tomu, aby např. vedly skupinovou práci.

3.5 komunikuje s dětmi způsobem, který odpovídá jejich věku, kultivovaně, jasně, srozumitelně

- ▶ při vzdělávání používá spisovnou češtinu;
- ▶ vyjadřuje se jazykem srozumitelným pro děti;
- ▶ hojně využívá prostředky neverbální komunikace.

Učitel používá jednoduché výrazy, ale nerezignuje při tom na odborný jazyk. Srozumitelnost neznamena používat zdrobněliny. Naopak, těm se vyhýbá. Tam, kde je to vhodné, např. při oceňování dětí, používá např. zvednutý palec, zvednuté obočí jako znak údivu apod.

Ukázka - podpora samostatnosti v sebeobsluze

